

ประกาศสภาการพยาบาล

เรื่อง หลักการคัดแยกระดับความเร่งด่วนของผู้ป่วย พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สภาการพยาบาลโดยมติคณะกรรมการสภาการพยาบาล ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยคำแนะนำของผู้แทนแพทยสภา และผู้แทนสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ เห็นชอบให้ประกาศหลักการคัดแยกระดับความเร่งด่วนของผู้ป่วย เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ป่วยฉุกเฉิน ให้ได้รับการรักษาพยาบาลเพื่อป้องกันการเสียชีวิตหรือการรุนแรงขึ้นของการบาดเจ็บหรืออาการป่วยนั้นได้อย่างทันที่ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศฉบับนี้เรียกว่า ประกาศสภาการพยาบาล เรื่อง หลักการคัดแยกระดับความเร่งด่วนของผู้ป่วย พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๒ ประกาศนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ผู้ป่วย” หมายความว่า บุคคลซึ่งเข้ารับบริการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรค และปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ การตรวจวินิจฉัยและบำบัดสภาวะการเจ็บป่วย รวมทั้งการฟื้นฟูสมรรถภาพ

“ผู้ป่วยฉุกเฉิน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยกะทันหัน อันเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือการทำงานของระบบอวัยวะสำคัญ จำเป็นต้องได้รับการประเมิน การจัดการ และการบำบัดรักษาพยาบาลอย่างทันที่ เพื่อป้องกันการเสียชีวิตหรือการรุนแรงขึ้นของการบาดเจ็บหรืออาการป่วยนั้น

“การทำงานของระบบอวัยวะสำคัญ” หมายความว่า การทำงานของระบบอวัยวะอันมีความสำคัญต่อการรอดชีวิต ได้แก่ ระบบการหายใจ ระบบไหลเวียนเลือด หรือระบบประสาท

“การคัดแยกผู้ป่วย” หมายความว่า การประเมินผู้ป่วย เพื่อการจัดให้ผู้ป่วยดังกล่าว ได้รับการบำบัดรักษาพยาบาลตามลำดับความเร่งด่วนทางการแพทย์ และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๔ ให้คัดแยกเพื่อจัดลำดับความเร่งด่วนของผู้ป่วย เป็น ๕ ระดับ ตามหลักการดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ป่วยระดับ ๑ ได้แก่ ผู้ป่วยฉุกเฉินอันเกิดจากการได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยกะทันหัน ซึ่งเป็นอันตรายรุนแรงอย่างยิ่งต่อการรอดชีวิต

(๒) ผู้ป่วยระดับ ๒ ได้แก่ ผู้ป่วยฉุกเฉินอันเกิดจากการได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยกะทันหัน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาลอย่างทันที่เพื่อป้องกันภาวะ ดังต่อไปนี้

(ก) ภัยอันตรายรุนแรงต่อการทำงานของระบบอวัยวะสำคัญ

(ข) ภาวะคุกคามต่อการทำงานของอวัยวะสำคัญ

(ค) อันตรายที่อาจเกิดต่อผู้อื่น

(๓) ผู้ป่วยระดับ ๓ ได้แก่ ผู้ป่วยอันเกิดจากการได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยเฉียบพลัน โดยไม่มีภาวะคุกคามถึงชีวิตหรือการทำงานของระบบอวัยวะสำคัญในขณะนั้น แต่หากรอรับการรักษายาบาลตามสิทธิหรือในเวลาทำการปกติแล้วอาจทำให้การบาดเจ็บหรืออาการป่วยนั้นรุนแรงขึ้นได้

(๔) ผู้ป่วยระดับ ๔ ได้แก่ ผู้ป่วยอันเกิดจากการได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยที่รุนแรงน้อย และไม่มีภาวะคุกคามต่อชีวิตหรือการทำงานของระบบอวัยวะสำคัญ สามารถรอรับการบริการสาธารณสุขตามสิทธิได้ โดยไม่ทำให้อาการรุนแรงขึ้นหรือมีภาวะแทรกซ้อนตามมา

(๕) ผู้ป่วยระดับ ๕ ได้แก่ ผู้ป่วยที่เข้ารับบริการสาธารณสุข โดยไม่มีภาวะใดตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ซึ่งอาจมีภาวะ ดังต่อไปนี้

ก. ติดตามผลการรักษาพยาบาล หรือมีอาการซึ่งหายเองได้ หรือไม่มีอาการ

ข. เข้ารับบริการอื่นอันเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรค และปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ

ค. มารับบริการเพื่อผู้อื่น

ง. ขอรับบริการสาธารณสุขอื่น

ข้อ ๕ วิธีการคัดแยกระดับความเร่งด่วนของผู้ป่วยและการปฏิบัติต่อผู้ป่วยที่ได้รับการคัดแยกเป็นระดับต่าง ๆ ตามข้อ ๔ ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติการพยาบาลที่สภาการพยาบาลกำหนด

ข้อ ๖ ห้องฉุกเฉินของสถานพยาบาล ใช้สำหรับผู้ป่วยฉุกเฉินอันจำเป็นเร่งด่วน และเป็นอันตรายต่อชีวิต

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ บุญทอง

นายกสภาการพยาบาล